

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

2/2009

PÄÄKIRJOITUS

Kelpaanko?

Kuuntelin kerran esitelmää, jossa käsiteltiin kysymystä Jumalasta. Puhuja kertoi Lutherin kysyneen: ”Miten löytäisin armollisen Jumalan?” Martti Luther löysi sitten riemullisen vastauksen: Jeesus. Joka löytää Jeesuksen, löytää armollisen Jumalan.

Mutta, hän jatkoi, aikamme jumalakysymys ei kuulu: miten löytäisin armollisen Jumalan? Nyt kysytään: miten löytäisin Jumalan? Vastaus siihenkin kysymykseen kuuluu: Jeesus. Joka löytää Jeesuksen, löytää Jumalan.

Hiljattain kuulin uuden kysymyksen. Katselin TV-ohjelmaa, jossa naispappi ”tuli ulos kaapista” ja kertoi avoimesti olevansa lesbo.

Keskusteluun osallistui kaksi muuta pappia, nainen ja mies. Mies, professori ja pappi, sanoi ajattelevansa, että pääsiäisen tapahtumia pitää katsoa ei ainoastaan syyllisyyden vaan myös häpeän näkökulmasta. Anteeksiantamus on vastaus syyllisyyteen, mutta armo on vastaus häpeään. Hän totesi, että kysymys kuuluu: kelpaanko? Ja armon vastaus kuuluu: kelpaan sittenkin, sellaisena kuin olen.

Olen kovasti miettinyt kysymystä. Monet muut ”pienemmät profeetat” julistavat nyt, että evankeliumin sanoma on tämä: minä kelpaan!

Itse mietin, onko se enää kristinuskoa? Ratkaisevaa on, mitä kysymyksellä tar-

koitetaan. Jos tarkoitetaan sitä, kun laulussa sanotaan ”*Luoksesi Herra saan tulla, sellaisna kuin olen vaan*”, ollaan oikealla tiellä.

Mutta minusta tuntuu, ettei kysymyksellä tarkoiteta sitä. Kohtaamme uuden sanoman, jossa ei tunneta parannusta, kääntymystä. Voin jatkaa sellaisena kuin olen, varsinkin jos koen, että olen syntymästä saakka ollut ”sellainen” (asiasta riippumatta).

Olen katsonut, mitä kirkkomme vastasi homoseksuaalisuutta koskeviin kysymyksiin viime vuosisadalla. 1960-luvulla piispat kirjoittivat rakkautta koskevan kirjan, jossa selvästi homoseksuaalisuus nähdään syntinä. 1974 erään helsinkiläisen seurakunnan nuoriso-ohjaaja sai lähteä virastaan, kun hän oli myöntänyt olevansa homo ja myös elävänsä toisen miehen kanssa. Lähes yksimielinen seurakunta – kirkkoherra, neuvosto – sekä erityisesti myös varhaisnuorten vanhemmat ilmaisivat, että he eivät halua lähettää lapsiaan seurakunnan toimintaan, mikäli nuoriso-ohjaaja jatkaa virassa.

Kehitys on jatkunut. Nyt tuntuu siltä, että niitä kannanottoja ei voi lukea ääneen. Ilmapiiri on täysin muuttunut.

Itse ajattelen, että vanhan ajan asenteissa on korjaamisen varaa. Homofobiaa on varmasti ollut paljon. Samalla eräät reaktiot ovat myös hyvin ymmärrettäviä.

Mutta ennen kaikkea mietin, mikä on muuttunut. Onko Jumalan sana voimassa vain noin 40 vuotta, jonka jälkeen pitää tarkistaa sen paikkansapitävyys?

Vai onko sittenkin niin että *“tempora mutanduret nos mutamur in illis”*, ajat muuttuvat ja me muutumme niiden mukana?

Kelpaanko? Se ei voi olla pelastuskysymys. Golgatan risti on selkeä vastaus. Jumalan Poika ei kuollut turhaan. Hän kutsuu kaikkia ihmisiä luokseen.

Meillä on nyt haasteellinen tehtävä. Emme voi luopua Jumalan sanasta, joka selvästi torjuu homoseksuaalisen käyttäytymisen. Raamatun rajoitukset eivät koske vain väkivaltaisia tai kaupallisia homosuhteita, vaan kaikkia. Ellemme pidä tästä kiinni, kirkko tulee hajoamaan.

Mutta samalla kun kirjoitan, että Raamattu torjuu homoseksuaalisen käyttäytymisen, minuun koskee. En halua istua sellaisten moralistien ja kivenheitäji-

en seurassa, jotka joskus ovat enemmän kiinnostuneita muiden vaikeuksista kuin omasta parannuksesta. En ole homofobinen, en pelkää homoja. Ystäväpiirissäkin heitä on, onneksi. Olen vakuuttunut siitä, että Jeesuksen lähipiiriin homoseksuaaliset ihmiset sopivat hyvin. Hän välitti ja välittää kaikista ihmisistä, myös niistä, joista ollaan monta mieltä.

Kelpaanko siis?

Saan tulla sellaisena kuin olen. Se koskee meitä kaikkia. Etsimme armollisen Vapahtajamme apua ja siunausta elämämme kovissa myrskyissä.

Jeesus sanoo meille kaikille: “Mene, äläkä enää tee syntiä.”

“Olemme kuin kerjäläisiä, jotka neuvovat toisiaan, mistä saa leipää.”

16.4.2009

Henrik Perret

Kuva: Hilpi Jenu

Vuosi 2008 toimintakertomuksen valossa

Jälleen olemme saaneet STI:ssä ihmetellä ja kiittää Jumalan huolenpidosta, kun vuoden 2008 toiminnasta on tehty toimintakertomus tilinpäätöksineen. Toimintakertomuksessa kerrotaan kuluneesta vuodesta mm. seuraavaa:

” STI on edelleen toteuttanut toimintaperiaatteensa mukaista työtä antamalla vaihtoehtoista ja täydentävää koulutusta teologian opiskelijoille. Tämän ohessa STI pystyy jossain määrin tarjoamaan myös täydennyskoulutusta työssä toimiville teologeille sekä tukemaan jatko-opiskelijoita. Seurakunta- ja järjestövierailujen kautta yhteyttä pidetään myös maallikoihin.

Kuluneen vuoden keskeisin tapahtuma oli 20-vuotisjuhla tammikuussa. Opiskelijat vastasivat pääosin onnistuneiden juhlien ohjelman suunnittelusta ja toteutuksesta. Tapahtumassa katsottiin hieman menneeseen, mutta näkökulma oli ennen kaikkea tulevaan. Teologian opetus on toisaalta suurten haasteiden edessä, mutta toisaalta sille tarjotaan kulttuurimurroksen keskellä myös ainutlaatuinen tilaisuus nostaa esille tunnustuksellista sanomaa.

Aikamme on keskustelevala. Ateismi on nostanut päätään, ja teologia on vedetty keskelle yhteiskunnallista keskustelua. Vastaava keskustelun ilmapiiri vallitsee opiskelijoiden keskuudessa. Opiskelijoiden parissa suosituksi on tullut kerran kuussa pidetty keskustelufoorumi Arena. Tilaisuuden lähtökohtana on kulloinkin ajankohtaisesta aiheesta pidetty alustus, toisinaan parikin erilaista puheenvuoroa. Näiden pohjalta käytävässä keskustelussa harjoitellaan teologista argumentointia ja keskustelukulttuuria edistävää, kuuntele-

vaa vuoropuhelua, jopa debatointia. Samalla on mahdollisuus pohtia retoriikan merkitystä ja tarpeellisuutta teologin työssä.

STI:n toimintaympäristö

Mietittäessä kahdenkymmenen vuoden jälkeen Suomen teologisen instituutin asemaa kotimaisen teologian kentässä järjestön syntymisen voidaan nähdä selittyvän ainakin osittain siitä suuresta muutoksesta, joka länsimaisessa kulttuurissa ja teologiassa on ollut meneillään toisesta maailmansodasta lähtien. STI on osittain tietämättäänkin ollut osa modernin kritiikkiä asettumalla tietoisesti liberalismin hermeneuttista ohjelmaa vastaan. Samalla sen piirissä on aktiivisesti haettu metodisia uudistuksia niin perinteiseen tekstien tutkimiseen kuin teologiseen tulkintaan.

Instituutti on kahdenkymmenen toimintavuotensa aikana herättänyt hyvin erilaisia reaktioita tutkijoiden ja yliopiston opettajien keskuudessa. Toisenlaisen eksegetiikan ja tunnustuksellisen luterilaisen dogmatiikan vaatimuksillaan instituutti on synnyttänyt niin närkästystä kuin riemastusta. Yhä vielä joku saattaa vaivautua STI:n pyrkimyksistä, koska niiden koetaan olevan niin ”erilaisia” kuin 1900-luvun loppupuolen historistisen raamatuntutkimuksen näkymät. Toisaalta jotkut yliopiston opettajista iloitsevat siitä, että instituutti innostaa edes joitakuita opiskelijoista pohtimaan syvällisiä teologisia kysymyksiä pinnallistuvan maailman keskellä.

Teologisen instituutin ohjelmana onkin pitkään ollut juuri toisenlaisen eksegetiikan vaatimus, joka on yhdistynyt trinitaarisen ja inkarnatorisen teologian rakentamiseen. Aikanaan kymmenen toiminta-

vuoden kunniaksi koottu Iustitian numero raamattukysymyksestä haastoi etenkin Raamatun tutkijoita ja opettajia pohtimaan niitä periaatteellisia kysymyksiä, joita tieteen muuttuvat näköalat tuovat mukanaan. Jo silloin ennustettiin metodien murrosta akateemisen tutkimuksen alueella. Nyt, kymmenen vuotta myöhemmin, raamatuntutkimuksen ala on suuressa myllerryksessä yliopiston sisällä – riippumatta juurikaan instituutin tai minkään muunkaan perinteisen laitoksen aiemmin esittämästä kritiikistä. Raamattua lähestytään tekstinä, kertomuksena, merkitysjärjestelmänä, retorisenä viestinä ja monenlaisena kommunikaation välineenä.

STI on vuoropuhelussa tämän päivän keskustelun kanssa muun muassa kuluneena vuonna julkaistun Iustitian juhlanumeron kautta. Sen artikkeleissa tarkasteltiin erityisesti niitä muutoksia ja murroksen merkkejä, joita teologian kentässä nykyään löytyy. Instituutissa liitytään mielellään siihen kritiikkiin, jonka mukaan länsimainen teologia – ja kirkko sen mukana – on vähitellen ajautunut sekularismiin. Nyt tapahtuvassa vastaliikkeessä yhtenäiskirkon tunnustukset nousevat teologiaa ohjaavaksi tekijäksi, Raamattua unohtamatta. Tällainen teologinen suuntaus on tervetullut

suomalaiseenkin kirkolliseen kenttään.”

Toimintakertomuksen lukuja

Luennoilla kävi lukuvuonna 2008–2009 yhteensä 180 eri ihmistä, joista teologian opiskelijoita oli noin puolet. Luennoitsijoina oli 31 eri henkilöä, joista teologian tohtoreita oli 17, teologian lisensiaatteja 2, teologian maistereita 7 ja muita 5.

Kirjastossa oli vuoden lopussa 17 872 nidettä. Kirkkohallitus on myöntänyt kirjahankintoihin 3 500 euron avustuksen, jolla on hankittu lähinnä kurssikirjoja ja ulkomaisia kirjoja.

Tukijäseniä oli vuoden lopussa 2 657. Heiltä tuleva tuki muodostaa pääosan tuotoista. Viime vuonna STI sai kaksikymmenvuotisen historiansa ensimmäisen merkittävän perinnön, joka pelasti viime vuoden talouden. Tulos oli poistojen jälkeen 60 533 euroa ylijäämäinen. Ilman perintöä tulos olisi jäänyt tuntuvasti miinukselle. Jumala pitää hulluistaan huolen, kuten pääsihteeri Henrik Perret totesi. Jumalan lisäksi saamme kiittää kaikkia teitä tukijoitamme STI:n työn jatkumisesta.

Kirsi Sell

Miksi Jeesus kirosi temppelin?

Jeesuksen elämän viimeisiin vaiheisiin liittyy kaksi erikoista tapahtumaa. Ensinnäkin Jerusalemiin tullessaan hän kiroaa viikunapuun. Luonnon ystävät ovat usein ihmetelleet tätä tekoa. Toiseksi hän kaataa temppeliveron kerääjien pöydät temppelin pihamaalla. Miksi ihmeessä Jeesus hyökkää tavallisia virkamiehiä vastaan? Tällaiset tapahtumat vaativat selitystä.

Kuivan puun kohtalo

Jerusalemiin ratsastaminen oli alkusoittoa sille konfliktille, joka syntyisi temppelisä. Ensin Jeesus kiroaa viikunapuun. Sitten hän ryntää temppeliin, osoittaa mieltään temppelin esipihalla ja syyttää paikasta tulleen rosvojen luolan. Huipentumaksi hän kertoo vertauksen pahoista viinitarhureista. Vertaus päättyy Psalmin 118 ankaraan vastakkainasetteluun papiston kanssa. Jakson lopussa Jeesus vielä ennustaa temppelin tuhon.

Viikunapuun kiroaminen on toinen Jerusalemiin saapumisen profeettallisista teoista. Se sijoittuu hyvin johdannoksi temppeliin astumiseen, kuten Markus kertoo. Kiroamisessa itse tapahtuma on yhtä tärkeä kuin Jeesuksen lausumat sanat. Jeesus etsii viikunapuusta hedelmää, mutta puu on tyhjä. Pakanoille kirjoittava Markus lisäsi selityksen: ”vielä ei ollut viikunoiden aika”. Se johdattaa ajatukset Vanhan testamentin pohjateksteihin. Hedelmien puuttuessa Jeesus kiroaa koko puun. Israel on hedelmätön puu, jonka juurella on kirves, kuten Johannes Kastaja oli saarnannut.

Jeesuksen käyttämän symboliikan merkitys on vastaansanomaton. Jumalan istuttaman puun satokausi on ohitse. Israelin on käynyt niin, kuin Miikan ja Jeremian profetiat ovat ennustaneet. Korjuuajan mentyä ”ei löydy enää rypäleitä syötäväksi, ei viikunoita, vaikka kuinka etsin” (Miika 7:1). Tästä oli Jeremia varoittanut kansaa

ennen pakkosiirtolaisuuteen joutumista. ”Minä korjaan pois heidät kaikki kuin rypäleet köynnöksestä, sanoo Herra. Silloin viiniköynnökseen ei jää enää rypäleitä eikä viikunapuuhun viikunoita.” (Jer. 8:13).

Vihollinen vyöryy kansanyli, koska se on tehnyt syntiä Herraa vastaan. Pakkosiirtolaisuudesta palaaminen ei ollut Jeesuksen mukaan synnyttänyt hyvää hedelmää. Puu on tyhjä. Vieläkään ei löydy viikunoita. Sen sijaan käy toteen Miikan sana: ”Oikeamieliset ovat kadonneet maasta... Paras heistä on kuin orjantappura... Jerusalem! Koston päivä on tulossa... Kaikki on kaaosta ja sekasortoa!” (7:2-4).

Siksi Jeesus kiroaa Jerusalemin. ”Älköön kukaan enää ikinä syökö sinun hedelmääsi!” (Mark. 11:14). Kirous on järkyttävä. Puu tuhotaan, jotta sen tulevatkaan hedelmät eivät ruokkisi enää ketään. Jumalan tuoma pelastus kulkee pyhän kaupungin ohitse. Kirous kohdistuu siten myös temppeliin. Jerusalemin temppeli ei ole Jeesukselle hengellisen uudistuksen kehto. Se ei ole paikka, jossa kansa voisi eskatologisessa herätyksessä kohdata Jumalansa.

Jeesus asettaa temppelin ja oman toimintansa ankarasti vastakkain. Niinpä viikunapuun kiroamisesta tulee esipuhe profeettalliselle teolle temppelin pihalla. Jeesus käyttää hyväkseen pakkosiirtolaisuuden ajan profeettojen tekstejä ja julistaa kansalle, että pakkosiirtolaisuuden kurimus ei vielä ole ohi. Jumala ei ole vielä vastannut kansalle, vaikka ulkonaisesti tilanne saat-

taa ainakin pappien ja kirjanoppineiden mielestä näyttää hyvältä.

Mielenosoitus temppelissä

Kun Jeesus tämän jälkeen nousee temppelein esipihalle, aasilla ratsastajan lempyydestä ei ole mitään jäljellä. Nyt esiintyy eskatologinen temppelin rakentaja, joka kiroaa kivistä rakennetun, hedelmättömän temppelin. Provokaatio temppelin pihalla on toisinaan tulkittu pelkäksi temppelin käytäntöihin liittyneen korruption vastustamiseksi. Asetelma kuitenkin on hurjempi. Kaataessaan temppeliveron maksamista palvelleet rahanvaihtajien pöydät ja estäessään uhrieläinten viemisen uhrattavaksi Jeesus on noussut temppelin tavallisia käytäntöjä vastaan (Mark. 11:15 par.). Hänen kapinansa kohdistuu Vanhassa testamentissa määriteltä temppelin toimintaa vastaan, ei pelkästään vääristymiä vastaan. Teko rinnastuu viikunapuun kiroamiseen.

Rahanvaihtajat olivat itse asiassa temppelin pankin virkailijoita (*kollybistai*), joi-

den tehtävänä oli nimenomaan pääsiäisen alla temppeliveron kerääminen (2. Moos. 30). Puolen sekelin arvoinen kahden drakman hopeakolikko oli ”lunnasraha”, jonka perusteella Jumala antoi lupauksen: ”teidän henkenne on lunastettu” (30:16). Kyse ei siten ollut rahalla keinottelemisesta, vaan temppelin omasta toiminnasta.

Temppeliveron perusteella juutalaiset perheet osallistuiivat päivittäisen tamid-uhrin toimittamiseen. Tähän päivittäiseen uhriin kuuluivat polttouhrina teurastettu lammas sekä siihen liittyvät ruoka- ja juomauhrit (2. Moos. 29). Tamid-uhri tuotti sovituksen synneistä, ja siksi siihen osallistuminen merkitsi kaikille juutalaisille uskonnon keskeisintä ydintä, Jumalan armoa. Kun Jeesus on katkaissut temppeliveron keräämisen ja estänyt uhrieläinten myynnin, hän on noussut ankaralla tavalla temppelin uhritoimitusta vastaan. Juutalaisille tämän on täytynyt olla hämmentävää, koska he olettivat omalla toiminnallaan toteuttavan juuri sitä, mitä Jumalan on Toorassa käsenyt.

Jerusalemien temppelin pienoismalli Jerusalemissa. Kuva: Pirjo Lindman

Markuksen mukaan Jeesus myös opetti kansaa demonstraationsa yhteydessä. Hän julisti kuulijoille kansan lankeemuksesta ja temppelin hyödyttömyydestä vedoten kahteen Vanhan testamentin tekstiin. Kohdat viittaavat temppelin universaaliin luonteeseen. Oikea eskatologinen temppeleli on "kaikkien kansojen rukouksen huone", ei pelkkä vanhan temppelin restauroitu versio (11:17).

Jeesuksen mielenosoitusta säestävä saarna on varmasti ollut pidempi ja määrätietoisempi, kuin evankeliumikertomuksen lauseet. Sitä edustaa Raamatussa enää sisällysluettelon omainen lyhyt kooste kahdesta keskeisestä profeettatekstistä. Ensimmäinen lainaus Jesajan kirjasta puhuu pelastuksen ajasta, jolloin kaikki kansat saavat tulla Jumalan pyhälle vuorelle Jerusalemiin. Lopun ajan uudistuksessa temppeleli on paikka, johon Jumala kerää pakko-siirtolaisuuteen ajettuja juutalaisia. "Minun huoneeni on oleva kaikille kansoille rukouksen huone." Jesajalla lause jatkuu: "Näin sanoo Herra, minun Jumalani, hän, joka kokoaa yhteen Israelista karkotetut: – Minä kokoan tänne vielä enemmän kansaa, yli sen nykyisen määrän" (Jes. 56:8).

Temppeleli kansojen huoneena on juutalaisessa teologiassa siten erityisesti paikka, johon rangaistuksen takia karkotetut saavat palata. Ensimmäinen lähtökohta on siten tässäkin puheessa selvä. Baabelin vankeuden jälkeen Jumala aikoo armah-taa kansaansa. Hän tuo hajalleen hajotetut sukukunnat takaisin ja antaa heille pelastuksen temppelin. Herodeksen temppeleli ei kuitenkaan näytä täyttävän niitä toiveita, joita Vanhan testamentin lupaukset herättävät. Jeesuksen sanoman kärki kohdistuu pikemminkin nykyistä temppeleliä vastaan ja suomii sen hellimää epäuskoa.

Puheen jälkimmäinen kohta sijoittaaakin Jesajan odottaman eskatologisen temppelelin aivan muualle, kuin Jerusalemiin. Lai-

naamalla Jeremian kirjaa Jeesus ilmoittaa Siionin vuorella olevan temppelin olevan turmeluksen palvelija. "Mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan." Tämä lause on hyvin usein tulkittu kovin hätäisesti. Sen on ajateltu viittaavan temppelin käytäntöihin ja alleviivaavan yksinkertaisella tavalla rahanvaihtajien pöytien kaatamista. Tällöin puheen alkuperäinen ajatus on kääntynyt lähes pääläelleen.

Rosvojen luola

Profeetta Jeremian luonnehdinta rosvojen pesästä liittyy sekin pakkosiirtolaisuuden uhkaan. Jaksossa varoitellaan temppelelijuhlille tulijoita: "Älkää luottako valheen puhujiin, jotka hokemalla hokevat: 'Tämä temppeleli on Herran temppeleli, Herran temppeleli, Herran temppeleli!' Kääntykää vihdoin oikealle tielle ja tehkää hyvää, kohdelkaa aina oikeudenmukaisesti toisianne." (Jer. 7:4-5). Rosvot, jotka tulevat temppeleliin, eivät ole temppeleliissä työskenteleviä juutalaisia eikä lauseella tarkoiteta yksinomaan papistoa. Sen sijaan lauseen avainsanana on luola. Rosvojen luola ei ole paikka, jossa rikokset tehdään, vaan piilo, jonne paetaan ryöstöjen jälkeen. Jeesuksen esimerkki edustaa siten tässäkin eksiilin retoriikkaa. Hän syyttää aikansa Israelia siitä, että se elää paatumuksessa. Ryöstelydensä jälkeen kansa palaa temppeleliin kuin luolaan kuvitellen, että Jumala ei ota heitä tuomiolle heidän synneistään.

Jeesuksen saarnan mukaan oikea temppeleli löytyy kääntymyksestä ja sydämen uskosta. Sen aitous mitataan oikean hoidelmän, arkielämän oikeudenmukaisuuden perusteella. Jos kääntymys puuttuu, ei temppelelin loistokkuuden hokeminen auta taivaallisen Tuomarin edessä. Maan päällä toimitettujen uhrimenojen sijaan Jeesus julistaa hengellisen uudistuksen aikaa, Hesekielin lupausten tapaista kuolleiden

luiden heräämistä ja Hengen temppelin rakentamista.

Jeesuksen opetus tuo pakkosiirtolaisuuden profeettojen sanoman Israelia vastaan nykypäivään. Kansan tilanne on yhä Jeesuksen elinaikana sama kuin pakkosiirtolaisuuden aikaan. Jumala on poiminut juutalaiset kuin hedelmät viikunapuusta ja hajottanut heidät kansojen sekaan. Herran kirkkaus on poistunut tempeleistä. Pyhä puu on tyhjä. Vaikka maahan paluun jälkeen on rakennettu niin kutsuttu toinen temppele, siitä ei ole kenellekään hyötyä. Kansa elää yhä hengellisessä pakkosiirtolaisuudessa. Herodeksen temppele on pelkkä kulissi, joka tulee romahtamaan, kun Jumalan viha kohdistuu siihen.

Ihmiset elävät Jeesuksen mukaan syntiensä vallassa, kunnes tulee Daavidin poika, joka tuo rauhanvaltakunnan ja poistaa heidän syntinsä. Hänestä tulee avoin lähde syntiä ja saastaisuutta vastaan. Siksi ei hyödytä enää huutaa: "Herran temppele". Temppeleihin vetoajat elävät rosvojen luolassa. Temppeleihin takertujille uusi Daavid julistaa kääntymistä ja palaamista Jumalan kuninkuuden alle. Todellinen temppele on se pyhä kansa, joka on hengellisessä uudistuksessa saanut Jumalalta sisimpäänsä lihasydämen.

Timo Eskola

OPISKELIJAN SUUSTA

Omat opintoni yliopistolla alkavat vähitellen olla takana-päin. Ainakin toivon niin. Mutta onhan täällä kulunutkin jo kohta viisi vuotta.

Näinä vuosina STI:stä on tullut itselleni tärkeä paikka. Täällä on saanut rauhassa ja hyvässä hengessä keskustella teologiasta, pohtia omaa kutsumusta, sekä tutustua muihin opiskelijoihin. Päivähartaus on tarjonnut tilaisuuden hiljentyä kesken kiireistenkin päivien. Luennoilla on käsitelty monia mielenkiintoisia asioita.

Ja kahviautomaatista on saanut kahvia, minkä merkitystä ei voi aliarvioida.

Mielestäni STI täydentää ja haastaa tervetulleella tavalla yliopiston antamaa opetusta pitäessään esillä sellaista asennetta teologian harjoittamiseen, joka yliopistolla helposti unohtuu. Uskon, että tämä on kirkon kannalta hyvä asia. Ainakin omat opiskeluvuoteni ovat STI:n ansiosta olleet rikkaampia.

teol. yo Ilari Lahtela

On saarnattava itsellekin evankeliumia

Lempäälästä Kauniaisiin

Timo Junkkaala on työskennellyt Suomen Raamattuopistolla vuodesta 1993, ensin rehtorina ja vuodesta 2005 säätiön toiminnanjohtajana. Ennen Raamattuopistoa hän ehti työskennellä 20 vuotta eri tehtävissä Opiskelija- ja Koululaislähetyksessä.

”Olen kotoisin Lempäälästä, jossa oli 60-luvun alussa herätystä. Minä tulin herätykseen 13-vuotiaana, ja kävin Raamattuopiston rippikoululeirin 1964. Kun lähdin opiskelemaan teologiaa, ajattelin kai enemmän uskonnonopettajan kuin papin työhön valmistumista. Vuoden verran toiminkin opettajana ennen kuin sain kutsun OPKOon.”

”Ehkä voi sanoa, että tutustuin OPKOssa STI:hin jo ennen kuin sitä oli varsinaisesti olemassakaan. Vuosikymmeniä oli elänyt huoli siitä, että opiskelijat saivat teologisessa tiedekunnassa liian liberaalia opetusta. Meillä pyöri OPKOssa teologipiiri, jota voi pitää eräänlaisena STI:n edeltäjänä. Osa tästä OPKOn työstä onkin nyt siirtynyt STI:lle”, Timo muistelee.

Hän kuvailee suhdettaan STI:hin veljelliseksi – hänen veljensä Eerohan toimi pitkään STI:n pääsihteerinä. Läheinen yhteys on ollut jo OPKOn ajoista myös nykyisiin työntekijöihin. Tällä hetkellä Timo toimii STI:n hallituksen puheenjohtajana.

”Pidän STI:n työtä erittäin tärkeänä ja merkittävänä. Tärkeintä on tietysti se, mitä tehdään teologian opiskelijoiden hyväk-

si, että he saisivat kasvaa kutsumukseensa Jumalan sanan alla. Mutta STI:llä on ollut keskeinen merkitys myös herätysliikejärjestöjen yhteistyöelimenä. Toivon, että ystäväjoukko voisi rukouksillaan ja taloudellisella tuellaan pitää STI:n pystyssä.”

Raamatunopetusta ja rakennusprojekti

”En tiedä, voiko sitä tunnustaa, mutta pidän työstäni. Yksi omituisuuteni on, että viihdyn työssä, jossa on paljon erilaista tekemistä. Joskus tulee valitettua sitä, että kun niin monia erilaisia haasteita. Mutta sitten olen huomannut, että itse asiassa pidän tästä työn monipuolisuudesta.

Mieluisimpiin työtehtäviin kuuluu opettaminen. Viime vuosien kiintoisimpia kokemuksia ovat olleet Matka halki Raamatun-tapahtumat, joita on pidetty viikonloppukursseina eri puolilla Suomea. Se on ollut samanaikaisesti haastavaa ja mukavaa. On ollut jännittävä nähdä, miten luennoille on tullut sellaisiakin ihmisiä, jotka eivät tavallisesti käy seurakunnan tilaisuuksissa. Monet haluavat saada jonkinlaisen kokonaiskäsityksen Raamatusta.

Matkustaminen on mukavaa, kunhan sitä ei ole liian paljon. Matkoilla on sekin hyvä puoli, että saa ja pitää jättää muut asiat ja sekava työpöytä ja voi keskittyä vain yhteen asiaan”, Timo kertoo.

”Yksi iso juttu viime vuosina on ollut myös nuorisotyönohjaajakoulutuksemme

kasvu Diakonia-ammattikorkeakoulun osana. Voimme kai pitää luottamuksen osoituksena hyvin tehdystä työstä sitä, että Diakin Kauniaisten toimipaikasta on kasvanut maan suurin kirkon nuoriso-ohjaajia kouluttava yksikkö.”

”Opiskelijamäärän kasvu on positiivinen ongelma: tilat ovat käyneet ahtaiksi ja olemme pakotetut rakentamaan lisää. Viime aikoina olen entistä useammin saanut olla mukana sellaisissa asioissa, joista en itse ymmärrä mitään”, Timo naurahtaa ja tarkoittaa rakennustyötä. Sopivasti taustalla kuuluu työn ääniä. Laajennusosaa liitetään parhaillaan vanhaan päärakennukseen.

”Se on iso hanke. Tarvitsemme paljon ystävien esirukousta ja taloudellista tukea, Timo kertoo. ”Rakennusprojektin olisi tarkoitus valmistua kesällä niin, että syksyllä pääsisimme aloittamaan uusissa tiloissa.”

Timo iloitsee siitä, että rakennushanke on saanut tukea hyvin huomattaviltakin tahoilta. Tellervo Koivisto lupautui hankkeen suojelijaksi. Timo toivoo, että rakennushanketta voidaan pitää rohkaisevana toivon

merkkinä taloudellisen laman ja nuorten maailmassa koettujen hämmentävien asioiden keskellä.

Joka aamu on armo uus!

Timo lainaa Karl Barthin ajatusta: Teologin on puhuttava sellaisesta, mistä ei oikeastaan voi puhua. Jumalasta puhuminen on papin suuri ja samalla mahdoton tehtävä. Mitä sanoa sellaisesta, mitä ei voi käsittää?

”Erityisen vaikeaksi kaiken tekee se, kun näkee oman elämänsä virheet, senkin ettei elä niin kuin opettaa. Onko ollenkaan oikein, että tällainen tekee hengellistä työtä? On kai vain yritettävä saarnata itsellekin evankeliumia. Onneksi Jumalan rakkaus ei ole kiinni meidän onnistumisestamme eikä edes uskostamme. Raamatun opettamisessa on se hyvä puoli, että siinä kuulee itsekin hyviä asioita Jumalasta. Miten tässä ollenkaan selviäisi, jos työ ei pakottaisi aina uudelleen tarttumaan Raamattuun”, Timo pohtii.

”Ihminen tuntuu olevan sellainen, että Jumalan merkityksen aavistaa parhaiten silloin, kun on jostain syystä vaikeaa. Silloin tulee todeksi se, mitä opetuslapset sanoivat Jeesukselle: Minne muualle menisimme, sinulla on ikuisen elämän sanat. Jumalan sana muistuttaa aina siitä, mikä on lopulta tärkeää, ja ettei muutakaan apua ole.”

Timo kertoo laittavansa itselleen tärkeitä raamatunjakeita tietokoneensa salasanaiksi. Nykyistä ei kerrota, mutta edellinen salasana oli Valitusvirsiens luvusta kolme jae 22. Valitusvirret tuli läheiseksi erityisesti kymmenen vuotta sitten isän kuollessa. Kolmannessa luvussa kerrotaan, mistä löytyy toivo toivottomuuden keskellä. ”Kuitenkin minä toivon ja odotan, sillä...” Kannattaa lukea. Siellä puhutaan myös joka-aamuisesta armosta.

Maratonjuoksijasta pyöräilijäksi

”Aiemmin sanoin harrastuksekseni maratonin keskeyttämisen, mutta nyt olen jättänyt sen nuoremmille. Kirjoittaminen on ollut sekä työtä että harrastus.” Timo on kirjoittanut mm. rippikoulukirjan sekä viidennen herätysliikkeen ja Raamattuopiston historiaan liittyvien Osmo Tiililän ja Urho Muroman elämäkerrat. Timo naurahtaa, että viimeisin henkilö, josta hän on kirjoittanut taitaa olla kuitenkin se tärkein.

Sen kirjan nimi oli *Mitä tiedämme Jeesuksesta*.

Vapaa-ajan sujumisesta huolehtivat nykyisin mm. neljä lastenlasta, vanha omakotitalo ja koira. Kymmenen kuukauden ikäisellä Hovawartilla on kuulemma ainakin toistaiseksi enemmän intoa ja kokoa kuin järkeä. Syö kaiken mitä löytää ja viimeksi raivasi tiensä talon alle.

”Meillä on myös tapana tehdä vaimoni Marjatan kanssa joka kesä viikon mittainen pyöräretki. Suosittelemme erityisesti Mälaren seutua ja Gotlantia. Monenlaista on koettu ja jotain ehkä kantapäähän kautta opittu. Annamme mielellämme vinkkejä, jos joku innostuu lähtemään vastaaville retkille”, Timo toteaa.

Mariliina Metsävirta

Raamattuopiston rakennushanketta voi tukea soittamalla numeroon 0700 91560 (21,50 euroa) tai lahjoittamalla tilille 80011-68411, viitenumero 130 000 980 511. Lisätietoja www.sro.fi.
Kiitos tuestasi.

rakas

I H M I N E N

2009

Suomen Evankelinen Allianssi (SEA)*, ent. MESK (Maailmanevankelioimisen Suomen keskus) haastaa kristityt ja seurakunnat antamaan toiselle ihmiselle aikaa ja huomiota. Vuoden 2009 teema on Rakas ihminen. Jokainen ihminen on ainutlaatuinen! Jumala on luonut ihmisen omaksi kuvakseen, mieheksi ja naiseksi.

Rakas ihminen -teemavuonna kristittyjen toivotaan pitävän esillä turvapaikanhakijoiden, vainottujen kristittyjen ja muiden sorrettujen ihmisten ihmisoikeuksia sekä avioliiton ja perheen merkitystä.

Tähän teemaan on helppo yhtyä. Siunatkoon hyvä Jumala meitä ja kaikkia ihmisiä ja auttakoon meitä toimimaan lähimmäisemme parhaaksi.

HP

*MESKin kevätkokous on päättänyt yhdistyksen nimen- ja sääntömuutoksesta Suomen Evankeliseksi Allianssiksi (SEA) Tampereella 27.3.2009. Muutosprosessi laiteetaan vireille Patentti- ja rekisterihallinnossa. Nimenmuutosta ei ole vielä virallisesti vahvistettu, mutta nimeä Suomen Evankelinen Allianssi aletaan käyttämään epävirallisesti jo nyt.

KEVÄTKONSERTTI
torstaina 14.5. klo 18.30
Tuomiokirkon kryptassa

**Esiintyjinä STI:n nykyisiä
ja entisiäkin opiskelijoita**

Miika Auvinen
Peter Joukainen
Jouni Anttila & Markus Mäkinen-Taina
Kulkuri
Mallikkosaarnaajat
Springwheels
TkingDkeys ym.

Juontajina
Markus Mäkinen-Taina
ja Vesa Ruohonen

Vapaa pääsy
Kolehti STI:n työn hyväksi

Tervetuloa!

SEURAKUNTAVIERAILUT

Henrik Perret

- 4.–8.5. Turku, kirkolliskokous
15–16.6. Pohjoismaisten koulutuslaitosten seminaari, Helsingin, Ruotsi

Timo Eskola

- 7.5. OPKO, Lahti
12.5. DIAK, Kauniainen
12.5. Pääsykoekurssi, Kauniainen
13.5. Kristinuskko ja historia -seminaari, Helsinki
15.–16.6. Pohjoismaisten koulutuslaitosten seminaari, Ruotsi

AIOTKO TEOLOGISEEN?

Valmistaudu laadukkaasti teologisen tiedekunnan pääsykokeisiin Suomen Raamattuopistossa Kauniiaisissa 11.–14.5.

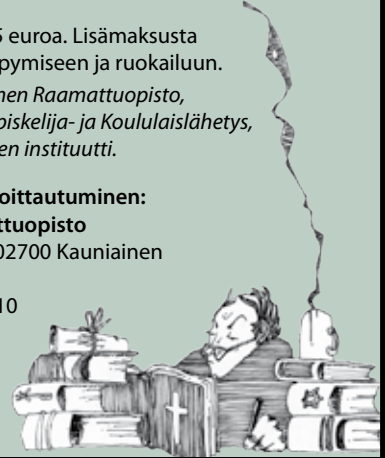
Valmennuskurssi on tarkoitettu Helsingin yliopiston teologiseen tiedekuntaan pyrkiville. Kurssilla käsitellään pääsykoekirjat, hiotaan luku- ja vastaustekniikkaa aineistokokeeseen sekä selvitetään teologian opiskelun pulma-kohtia. Tutustu kurssiohjelmaan osoitteessa www.sro.fi. Ilmoittautumiset 4.5. mennessä.

Kurssin hinta: 85 euroa. Lisämaksusta mahdollisuus yöpymiseen ja ruokailuun.

Järjestäjät: Suomen Raamattuopisto, Suomen ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys, Suomen teologinen instituutti.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:

Suomen Raamattuopisto
Helsingintie 10, 02700 Kauniainen
info@sro.fi
puh. (09) 512 3910
www.sro.fi

STI:n sääntömääräiseen
KEVÄTKOKOUS

pidetään tiistaina
12.5. klo 16 STI:ssä

Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta myös kaikki tukijäsenet ovat tervetulleita. Käsiteltävänä on vuoden 2008 toimintakertomus tilinpäätöksineen.

Kuva: Simikka Ahvenainen

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Faksi

09 6689 5555

Sähköpostit

sti@teolinst.fi
etunimi.sukunimi@teolinst.fi

Kotisivu

www.teolinst.fi

Pankkitili

Sampo 800011-564245

Työntekijät

päsihteeri Henrik Perret (gsm 0500 542 542)
tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)
sihteeri Kirsi Sell (koti 09 505 1796)

Aukiolo: arkisin klo 9–19

Taitto

Kirsi Sell

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Seurakuntavierailuja, luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.
Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään jokaiselle tukijäsenelle kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

toiminnanjohtaja Timo Junkkaala

Jäsenjärjestöt

Ev.-lut. Lähetisyhdistys Kylväjä
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

*Avatkaa minulle vanhurskauden portit!
Niistä käyn sisään kiittämään Herraa.*

Ps. 118:19

Kannen kuvat: Hilpi Jenu